

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

SENÁT

10. FUNKČNÍ OBDOBÍ

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

76. USNESENÍ

z 16. schůze konané dne 25. listopadu 2015

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

Senátní tisk č. 149

Po úvodním slově Jana Gregora, náměstka ministra Ministerstva financí ČR, zpravodajské zprávě senátora Radko Martínka a po rozpravě

VÝBOR

- I. doporučuje**
Senátu Parlamentu ČR **vrátit** projednávaný návrh zákona Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR **s pozměňovacími návrhy**, které tvoří přílohu tohoto usnesení;
- II. určuje**
zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora **Radko Martínka**;
- III. pověřuje**
předsedu výboru senátora Miloše Vystrčila, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Miloš Vystrčil v. r.
předseda výboru

Radko Martínek v. r.
zpravodaj výboru

Jiří Carbol v. r.
ověřovatel výboru

Pozměňovací návrhy

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

Senátní tisk č. 149

1. Článek I upravit takto:

„Čl. I

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 387/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 377/2007 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 295/2012 Sb., zákona č. 500 /2012., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. a zákona č. 267/2014 Sb. se mění takto:

1. V § 3 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,“.

2. V § 4 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,“.

3. V § 4 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,“.

2. Článek II upravit takto:

„Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Při stanovení podílů krajů na daňových příjmech a převodu daňových příjmů, na které vznikl krajům nárok podle zákona č. 243/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a které nebyly převedeny do rozpočtů krajů přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle zákona č. 243/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Při stanovení podílů obcí na daňových příjmech a převodu daňových příjmů, na které vznikl obcím nárok podle zákona č. 243/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. I bodu 2 tohoto zákona, a které nebyly převedeny do rozpočtů obcí přede dnem nabytí účinnosti čl. I bodu 2 tohoto zákona, se postupuje podle zákona č. 243/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. I bodu 2 tohoto zákona.

3. Při stanovení podílů obcí na daňových příjmech a převodu daňových příjmů, na které vznikl obcím nárok podle zákona č. 243/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí

účinnosti čl. I bodu 3 tohoto zákona, a které nebyly převedeny do rozpočtů obcí přede dnem nabytí účinnosti čl. I bodu 3 tohoto zákona, se postupuje podle zákona č. 243/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. I bodu 3 tohoto zákona.“.

3. Článek III upravit takto:

„Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2016, s výjimkou čl. I bodu 2 a čl. II bodu 2, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2017, a čl. I bodu 3 a čl. II bodu 3, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2018.“.

Odůvodnění:

Vládní návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní (sněmovní tisk 416) navrhuje od 1. ledna 2016 zvýšit podíl daňových výnosů krajů na DPH ze stávajících 7,86% na původní procentní podíl krajů z let 2005-2011, tedy na 8,92%.

Snížení podílu v roce 2012 na 8,29% a dále pak v letech 2013-2015 na 7,86% bylo zdůvodněno zvýšením snížené sazby DPH z 10% na 14% (od roku 2012) v souvislosti s prováděním důchodové reformy a později zvýšením DPH o 1% (obě sazby od roku 2013) v souvislosti s opatřením tzv. daňového balíčku.

Tyto změny sazeb DPH a snížení procentního podílu měly mít vůči daňovým výnosům krajů neutrální dopad. Proto bylo v těchto letech přikročeno ke korekci podílů krajů a obcí na daňových výnosech.

Vláda se na základě jednání s hejtmany krajů rozhodla obnovit původní procentní podíl krajů na DPH ve výši 8,92% s účinností od 1. ledna 2016.

Ze salda daňových výnosů krajů z DPH vyplývá, že došlo v roce 2012 ke snížení daňových výnosů z 24,6 mld. Kč na 23,1 mld. Kč. V roce 2013 došlo naopak ke zvýšení daňových výnosů krajů z DPH na 24,2 mld. Kč. V roce 2014, který již důvodová zpráva neuvádí, se částka daňových výnosů krajů z DPH zvýšila na 25,3 mld. Kč.

Důvodová zpráva přiznává, že vznesené požadavky krajů na obnovení dřívějšího podílu na DPH v úrovni 8,92% má jisté opodstatnění.

U obcí novela zákona o rozpočtovém určení daní vedla k nárůstu podílu z 19,93% na 20,83% od 1. 1. 2013 a tedy ke zvýšení celkového příjmu obcí z daňových výnosů na 64,3 mld. Kč v roce 2013. V roce 2014 dále pak na hodnotu 67,2 mld. Kč.

Novela zákona o rozpočtovém určení daní účinná od 1. 1. 2013 však přinesla výrazně diferencované efekty mezi jednotlivé obce ČR v důsledku změny vah a použitých přerozdělovacích kritérií. Platí, že největší „profit“ z této změny získaly obce s počtem obyvatel 1 500 – 15 000 obyvatel, přičemž větší města (zhruba nad 50 000 obyvatel) buďto z této změny autonomně nijak neprofitovala nebo naopak tato změna znamenala v některých případech i snížení daňových výnosů. (V případě snížení daňových příjmů se nejedná jen o tolik diskutovaná 4 největší města, ale poslední změna v systému rozpočtového určení daní měla negativní dopad např. na České Budějovice, Pardubice či Zlín.) Přitom právě tato města zajišťují řadu služeb také pro okolní obce.

Je proto na místě a spravedlivé, aby podobně jako je tomu u krajů, došlo k postupnému sjednocení procentního podílu na všech daňových výnosech také u obcí.

Předložený návrh tak zohledňuje fakt, že úprava podílů obcí i krajů také souvisela s potřebou financování II. pilíře důchodového systému, která je navrhován současnou vládou ke zrušení. Navíc

obce ve většině svých výdajů vystupují jako koneční spotřebitelé, kteří DPH skutečně platí, proto se zvýšení sazby promítlo rovněž na straně výdajů.

Vzhledem k tomu, že procentní podíly obcí jsou v souhrnu vyšší než je tomu u krajů, pozměňovací návrh jednak posouvá změnu v navýšení podílu s účinností od 1. 1. 2017 a s plným sjednocením podílů počítá od 1. 1. 2018. Děje se tak právě z těch důvodů, aby se na tuto změnu mohl státní rozpočet připravit. Vycházíme-li z celostátního inkasa roku 2014, pak se dopad návrhu do státního rozpočtu v prvním roce odhaduje maximálně na 2,0 mld. Kč, v letech dalších pak meziročně na dalších cca 7,0 mld. Kč.

Zde je nutné zdůraznit, že se nejedná o prostředky, které by plynuly mimo sektor vládních institucí, naopak přispějí k vytvoření investičních zdroj obcí, čímž pomohou utlumit výpadek způsobený například i pozměněným zaměřením evropských dotačních programů v období 2014 – 2020.

Výše uvedené efekty by mohly být posíleny předpokládaným hospodářským růstem podporovaným také konečnou spotřebou domácností. Naopak stanovení druhé snížené sazby DPH přínos pro obce může tlumit.